

U S N E S E N Í

Nejvyšší soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marty Škárové a soudců JUDr. Petra Vojtka a JUDr. Roberta Waltra v právní věci žalobce **Lesy České republiky, s. p.**, se sídlem v Hradci Králové, Přemyslova 1106, IČO: 42196451, proti žalované **České republice – Ministerstvu životního prostředí**, se sídlem v Praze 10, Vršovická 65, zastoupené JUDr. Ivo Beránkem, advokátem se sídlem v Praze 8, Sokolovská 73, o 503.618,- Kč s příslušenstvím, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 pod sp. zn. 6 C 396/2010, o dovolání žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. února 2012, č. j. 72 Co 6/2012-81, takto:

I. Dovolání se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Obvodní soud pro Prahu 10 rozsudkem pro zmeškání ze dne 12. května 2011, č. j. 6 C 396/2010-23, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 503.618,- Kč se zákonným úrokem z prodlení od 19. 3. 2010 do zaplacení, řízení ohledně úroku z prodlení z této částky za dobu do 18. 3. 2010 zastavil a rozhodl o náhradě nákladů řízení. K prvnímu jednání ve věci dne 12. května 2011 se žalovaná nedostavila, ač byla řádně a včas předvolána (předvolání jí bylo doručeno dne 13. 4. 2012 do datové schránky) a byla poučena o možnosti rozhodnout rozsudkem pro zmeškání. Žalobce, který byl jednání přítomen, navrhl vydání rozsudku pro zmeškání (§ 153b odst. 1 a 2 o. s. ř.). Soud vzal tvrzení obsažená v žalobě za nesporná a podle § 34 a § 58 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění účinném do 27. 12. 2009, žalobě vyhověl a zastavil řízení v části, v níž vzal žalobce žalobu zpět.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 29. února 2012, č. j. 72 Co 6/2012-81, rozsudek soudu prvního stupně v napadeném vyhovujícím výroku ve věci samé a ve výroku o náhradě nákladů řízení potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Ztotožnil se se závěrem soudu prvního stupně, že předpoklady pro vydání rozsudku pro zmeškání byly splněny. Předvolání k prvnímu jednání bylo řádně doručeno do datové schránky žalované, k němu se za žalovanou nedostavil zaměstnanec Agentury ochrany přírody a krajiny, který byl pověřen ministrem životního prostředí podle § 21a odst. 3 o. s. ř. k zastupování, a vydání rozsudku pro zmeškání nebránila ani překážka uvedená v ust. § 153b odst. 3 o. s. ř., neboť se nejedná o věc, v níž by nebylo možno uzavřít nebo schválit smír, napadený rozsudek nevedl ke vzniku, změně nebo zrušení právního poměru mezi účastníky a okolnosti vylíčené v žalobě odůvodňují uplatněný nárok po právní stránce. O finanční náhradu podle § 58 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), může požádat vlastník i nájemce pozemků, žalobce má v tomto případě postavení vlastníka, které vyplývá z § 16 odst. 2

zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku (ve znění pozdějších předpisů), a § 4 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, a nárok na náhradu za újmu vzniklou v roce 2009 v důsledku omezení daných tím, že se dotčené lesní pozemky nacházejí v přírodní rezervaci Roštýnská obora, uplatnil dne 17. 3. 2010, tj. před uplynutím tříměsíční prekluzivní lhůty.

Tento rozsudek napadla žalovaná dovoláním, jehož přípustnost dovozuje z ust. § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a podává je z důvodů podle § 241a odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. Zásadní význam rozhodnutí spatřuje v otázce, zda předložení pověření zaměstnance lze považovat za projev vůle, aby bylo doručováno na adresu jeho působíště. Uvádí, že pověření obsahovalo i adresu zaměstnavatele pověřeného zaměstnance, bylo zasláno spolu s vyjádřením k žalobě z datové schránky zaměstnavatele pověřeného zaměstnance, Agentury ochrany přírody a krajiny, což je organizační složka odlišná od žalované s odlišnou adresou datových schránek a s odlišným sídlem. Dovojuje, že soud měl postupovat přiměřeně podle § 46 odst. 2 o. s. ř. a podání žalované učiněné pověřeným zaměstnancem považovat za žádost o doručování do datové schránky zaměstnavatele pověřeného zaměstnance. Další otázku zásadního významu spatřuje dovolatelka v posouzení, zda je žalobce ve sporu aktivně legitimován. Namítá, že žalobce je státní podnik, jemuž nemůže vzniknout nárok na náhradu újmy za ztížení lesního hospodaření podle § 58 zákona č. 114/1992 Sb., neboť jej nemůže uplatnit proti svému zřizovateli. Podle § 3 odst. 2 zákona č. 77/1997 Sb. je státní podnik založen k uspokojování veřejně prospěšných zájmů a vykonává vlastnické právo státu k majetku, který je mu svěřen do hospodaření, proto má stát právo omezit hospodaření tohoto subjektu. Dovojuje, že státní podnik nemůže čerpat prostředky na svoji činnost ze státního rozpočtu a zároveň požadovat i náhradu újmy, která je důsledkem omezení hospodaření na pozemcích státu podle zákona č. 114/1992 Sb., a přiznání náhrady za újmu by vedlo pouze k neúčelnému přelévání veřejných prostředků. Za zásadní považuje též otázku, zda je státní podnik oprávněn uplatňovat práva vlastníka na náhradu újmy podle § 58 zákona č. 114/1992 Sb., vůči státu za situace, kdy mu byl majetek svěřen do hospodaření s již existujícím zákonným omezením, které znemožňovalo dosahování obvyklých výnosů. Namítá, že z rozsudku dovolacího soudu sp. zn. 25 Cdo 119/2003 vyplývá, že újma ve smyslu § 58 zákona č. 114/1992 Sb. se svým charakterem blíží ušlému zisku, přičemž žalobce nemohl se žádným ziskem z hospodaření na předmětných pozemcích počítat, neboť hospodaření na těchto pozemcích bylo omezeno na základě výnosu Ministerstva kultury ze dne 5. 12. 1977, č. j. 6093/77-VI/2, tj. dávno před tím, než vzniklo žalobci dne 1. 1. 1992 právo hospodaření na těchto pozemcích. Žalobce nemá na náhradu újmy nárok i z toho důvodu, že nemohl důvodně očekávat, že na pozemcích dosáhne srovnatelných výnosů jako na pozemcích, na nichž není hospodaření omezeno.

Žalobce ve vyjádření k dovolání uvedl, že zákonné předpoklady pro vydání rozsudku pro zmeškání byly splněny a že ze skutkových tvrzení žalobce vyplývá odůvodněnost nároku po hmotněprávní stránce. Zaměstnanci pověření jednat jménem státu nejsou zástupci ve smyslu § 24 o. s. ř., písemnosti se doručují příslušné organizační složce státu, nikoliv pověřeným zaměstnancům, a pověření není projevem vůle, aby bylo doručováno na adresu pověřeného zaměstnance. S poukazem na rozhodnutí dovolacího soudu sp. zn. 25 Cdo 119/2003 a 25 Cdo 325/2002 dovojuje, že žalobce je aktivně legitimován k uplatnění nároku na náhradu újmy i z pozemků, u nichž bylo právo hospodaření omezeno již před nabytím tohoto práva. Právo na náhradu újmy podle § 58 zákona č. 114/1992 Sb. má totiž i právní nástupce toho, za jehož držby omezení vzniklo. Navrhl, aby dovolací soud dovolání zamítl.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas, účastníkem řízení (§ 240 odst. 1 o. s. ř.), zastoupeným advokátem (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.), dospěl k závěru, že dovolání není přípustné. Vzhledem k tomu, že dovoláním napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 29. února 2012, Nejvyšší soud o dovolání rozhodl podle dosavadních předpisů (tj. podle občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012 – srov. čl. II bod 7. zákona č. 404/2012 Sb.).

Podle ustanovení § 237 odst. 1 o. s. ř. je dovolání přípustné proti rozsudku odvolacího soudu a proti usnesení odvolacího soudu, jimiž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [písm. a)], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [písm. b)], jimiž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení písmena b) a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [písm. c)].

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Pokud jde o otázku doručení předvolání k prvnímu jednání, podle § 41 odst. 1 a 2 o. s. ř. platí, že účastníci mohou provádět své úkony jakoukoli formou, pokud zákon pro některé úkony nepředepisuje určitou formu. Soud každý úkon posuzuje podle jeho obsahu, i když je nesprávně označen, výkladem právního úkonu však není dovoleno měnit jeho smysl a obsah (obdobně srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2009, sp. zn. 21 Cdo 1986/2009, dostupné na www.nsoud.cz).

Dovolací soud se zcela ztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že není-li v předloženém pověření vyjádřena vůle účastníka řízení, aby mu bylo doručováno na jinou adresu, nelze za takovou žádost považovat samotné pověření, byť obsahující adresu pracoviště či zaměstnavatele pověřeného zaměstnance. Z tohoto hlediska nečiní otázka předložená dovolatelkou rozhodnutí odvolacího soudu zásadně významným po právní stránce ve smyslu § 237 odst. 1 písm. c) a odst. 3 o. s. ř.

Otázkou aktivní legitimace žalobce ve vztahu k nároku státního podniku na náhradu škody na lesních porostech se již dovolací soud zabýval ve svých rozhodnutích (srov. např.: rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. srpna 2003, sp. zn. 25 Cdo 325/2002, uveřejněný pod číslem 46/2004 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, v němž Nejvyšší soud formuloval závěr, že státní podnik vykonávající právo hospodaření k lesům je aktivně věcně legitimován k uplatnění nároku na náhradu škody z imisí na lesním půdním fondu a na lesních porostech podle ustanovení § 420a obč. zák.; dále též rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. srpna 2008, sp. zn. 25 Cdo 1211/2006, a ze dne 24. února 2005, sp. zn. 25 Cdo 623/2004, uveřejněný v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, C. H. Beck, pod číslem C 3287, svazek CD-2, dostupné na www.nsoud.cz). V judikatuře dovolacího soudu tedy panuje ustálený názor, že státní podnik je aktivně legitimován k uplatnění nároku na náhradu škody i proti státu, jehož organizační složka je zřizovatelem žalobce, a není důvod se od této judikatury odchýlit v této věci.

Právo hospodaření k lesům podle zákona č. 61/1977 Sb., o lesích (ve znění pozdějších předpisů), a v souladu se zákonem č. 111/1990 Sb., o státním podniku (ve znění pozdějších předpisů), žalobce vykonával svým jménem v rozsahu vymezeném těmito zákony a vykonával i práva vlastníka (oprávnění majetek držet a užívat, resp. s ním nakládat). Stát tedy byl vlastníkem lesních porostů, žalobce však uvedená oprávnění, jež jinak přísluší vlastníku, vykonával, a to svým jménem. Z tohoto plyne, že žalobce, který tvrdí, že mu byla způsobena újma ztížením lesního hospodaření, je ve vztahu ke státu subjektem relevantního hmotněprávního vztahu, jehož obsahem jsou práva a povinnosti vycházející z úpravy náhrady újmy proti těm, kdo mají povinnost újmu nahradit, tedy i proti státu. Žalobce jako státní podnik vykonávající právo hospodaření k lesům (s lesním národním majetkem) je aktivně věcně legitimován k uplatnění nároku na náhradu újmy způsobené ztížením lesního hospodaření (§ 58 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění pozdějších změn), a to i proti státu; i za stavu, kdy stát je vlastníkem lesů, nejde o totožnost osoby oprávněné a povinné, jak dovolatelka namítá. Žalobce, byť byl založen organizační složkou státu, je právnickou osobou od státu odlišnou, není tedy subjektem totožným se žalovanou.

Dovolatelka spatřuje zásadní právní význam rovněž v otázce, zda újma žalobci vznikla za situace, kdy nemohl důvodně očekávat výnosy z lesního hospodaření na pozemcích, které byly součástí přírodní rezervace ještě před tím, než k nim žalobce nabyl právo hospodaření.

K tomu je třeba uvést, že vznik újmy způsobené ztížením lesního hospodaření není podmíněn tím, zda jej žalobce mohl předvídat, nýbrž újma ve smyslu § 58 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. (ve znění pozdějších změn), vzniká v důsledku objektivní situace, kdy je právním předpisem nebo rozhodnutím příslušného orgánu omezeno právo hospodaření na určitém pozemku. Tato objektivní situace se ostatně projevuje i ve způsobu, jakým je určena výše náhrady za újmu způsobenou omezením hospodaření, a to ve způsobech výpočtu stanovených v prováděcích předpisech (např. ve vyhlášce č. 335/2006 Sb.). Vznik újmy v daném případě se stal nespornou skutečností podle § 153b odst. 1 o. s. ř.

Jak vyplývá z výše uvedeného, rozhodnutí odvolacího soudu nemá po právní stránce zásadní význam ve smyslu § 237 odst. 1 písm. c) a odst. 3 o. s. ř. a dovolání proti němu není podle těchto ustanovení přípustné. Dovolací soud proto dovolání žalované podle § 243b odst. 5 věty první a § 218 písm. c) o. s. ř. odmítl.

O náhradě nákladů dovolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 243b odst. 5 věty první, § 224 odst. 1 a § 146 odst. 3 o. s. ř. Žalovaná nemá na náhradu nákladů dovolacího řízení právo a žalobci v dovolacím řízení náklady nevznikly.

Proti tomuto usnesení není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 27. srpna 2013

JUDr. Marta Š k á r o v á , v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Petra Fuziová

Doručená zpráva >

Věc:
6C396/2010, usn. č.l. 123, lh.15/9

ID zprávy: 155100566

Typ zprávy:
Doručená datová zpráva

Dodáno:
12.9.2013 v 14:28:52

Odeslatel:
Obvodní soud pro Prahu 10
28. pluku 1533/29, 10000 Praha,
CZ

ID schránky: 8aiabyn
Typ schránky: OVM

Zmocnění: **Nezadáno**
Odstavec: **Nezadáno**
Naše čís. jednací: 6C396/2010 -
null

Naše spisová zn.: 6C396/2010

Vaše čís. jednací: **Nezadáno**
Vaše spisová zn.: **Nezadáno**

K rukám **Nezadáno**

Do vlastních rukou: **Nezadáno**
Zakázáno doručení fiktiv:
Nezadáno

Přílohy:
D2K1793.tmp.PDF